

Evropský den melanomu v České republice:

Rok 2012 je již 12. ročníkem preventivního osvětového projektu Euromelanoma Day

Jak vznikl Evropský den melanomu (dále EDM)?

Myšlenka věnovat jeden den v roce prevenci vzniku melanomu se zrodila v Belgii, kde také již v roce 1999 byla tato akce uspořádána pod vedením Dr. Thomase Maselise. Ten požádal v roce 2000 o záštitu nad touto aktivitou Evropskou akademii dermatovenerologie (EADV), jež zřídila tzv. "Task Force for Euromelanoma Day" a začala koordinovat aktivity v zemích Evropy. Prezidentkou byla do roku 2004 Prof. Diane Roseuw z Bruselu, poté Prof. Andreas Katsambas z Atén a nyní je od roku 2009 novou prezidentkou Prof. Veronique Marmol z Belgie. Česká republika se zapojila do evropské aktivity velmi záhy, již v roce 2001, koordinátorkou pro naši republiku byla od samého počátku Prof. MUDr. Jana Hercogová, CSc. se svou klinikou. Záštitu nad Evropským dnem melanomu převzaly v minulých letech Česká dermatovenerologická společnost Jana Evangelisty Purkyně a Česká akademie dermatovenerologie. Neobešli jsme se bez významné pomoci farmaceutických společností, a to La Roche Posay Laboratoire Pharmaceutique, Beiersdorf, Bioderma, Pierre Fabre, Spirig.

Důvody, proč se ČR zapojila do evropské aktivity, byly hlavně dva – prvním bylo prokázat loajalitu k EADV (která se v roce 2002 rozhodla uspořádat v ČR poprvé mimo země západní Evropy svůj evropský kongres) a zviditelnit dermatovenerologii jak mezi pacienty, tak i ostatními kolegy, lékaři. Druhým, samozřejmě zásadním důvodem byl fakt, že počet melanomů stoupl v České republice více než 4 x za 30 let. Zatímco v roce 1970 bylo hlášeno 316 melanomů, v roce 2000 to bylo již 1.413 případů (zvýšení na 447 %). Po zahájení osvětové kampaně počty případů dále stoupají - a v roce 2009 bylo hlášeno 2.008 případů (**zvýšení počtu případů maligního melanomu od roku 1970 na 635 %!**). Incidence melanomu v ČR v roce 2000 byla u mužů 14,6 případů na 100.000 obyvatel a u žen 13,7 případů na 100.000, **v roce 2009 bylo u mužů 21,68 případů a u žen 18,13 případů maligního melanomu na 100.000 obyvatel.** Ostatní kožní zhoubné nádory kromě melanomu byly v roce 1970 hlášeny 3.668krát a v roce 2000 již 12.016krát (vzestup na 328 %). Incidence těchto ostatních kožních maligních nádorů u mužů byla v roce 2000 37,2 případů na 100.000 a u žen 37,0 případů na 100.000 obyvatel. Porovnáme-li data týkající se všech maligních nádorů hlášených v ČR v roce 2000, zjistíme, že nejčastější diagnózou jsou tzv. ostatní kožní nádory kromě melanomu. Těchto 12.016 případů nemelanžových nádorů z celkového počtu všech nádorů (kterých bylo hlášeno 60.222) představuje celou jednu pětinu.

Čeští dermatologové vyšetřili v letech 2009 a 2010 nejvíce spoluobčanů ze všech evropských zemí zapojených do Evropského melanomu – 13 tisíc z celkového počtu 56 tisíc vyšetřených v těchto dvou letech. Citace: VAN DER LEEST, RJT, DE VRIES, E, BULLIARD, J-L, PERIS, Kety, STRATIGOS, Alexander J, TRAKATELLI, Myrto, MASELIS, Thomas, ŠITUM, Mirna, PALLOURAS, AC, HERCOGOVA, Jana, ZAFIROVIK, Z, REUSCH M, OLAH, J, BYLAITE, Matilda, DITTMAR, HC, SCERRI, Lawrence, CORREIA, Osvaldo, MEDENICA, Liljana, BARTENJEV, Igor, GUILLEN, C, COZZIO, A, BOGOMOLETS Olga V, DEL MARMOL, Veronique. *The Euromelanoma skin cancer preventive campaign in Europe: characteristics and results of 2009 and 2010. J Europ Acad Dermatol Ven, 2011, vol. 25, no. 12, p. 1455-1465.*

Od roku 2011 probíhá v ČR grantová studie (podpořená IGA MZ ČR č. NT 12401). Z předběžných výsledků vyplývá, že na rozdíl od jiných evropských zemí, kde hlavními rizikovými faktory pro vznik melanomu jsou fototyp kůže, používání fotoprotektivních prostředků, expozice slunečnímu záření, spálení na slunci a přítomnost velkého počtu atypických pigmentových névů, je vznik melanomu u českých pacientů spíše v souvislosti s výskytem kožního nádoru u pacienta v minulosti a v souvislosti s návštěvami solárií.

Letošního ročníku Evropského dne melanomu se v ČR účastní 87 dermatovenerologů ze 62 zdravotnických zařízení. Seznam těchto kožních lékařů je k dispozici na www.dermanet.cz/EDM a www.melanoma.cz.

Co je každoročně obsahem Evropského dne melanomu konkrétně?

- bezplatné vyšetření pigmentových znamének v ordinacích dermatologů jeden den v roce (obvykle pondělí v měsíci květnu);
- tiskové materiály s osvětovou tematikou ochrany před sluncem;
- informační webové stránky www.dermanet.cz, www.melanoma.cz;
- pořádání tiskových konferencí cílených k prevenci před ultrafialovým zářením;
- prezentace problematiky fotoprotekce a melanomu ve veřejných sdělovacích prostředcích;
- pořádání vzdělávacích akcí pro dermatovenerology, praktické, dětské lékaře a specialisty;
- od roku 2003 pořádání mezioborové konference "Den melanomu". Letošní se konal v rámci 18. národního dermatologického kongresu ve dnech 20.-21.4.2012 v Praze.

Výsledky vyšetření obyvatel ČR v rámci Evropského dne melanomu během let 2001-2011

Ročník	Rok	Datum	Počet kožních lékařů	Počet vyšetřených osob	Maligní melanom (počet)	Bazocelulární karcinom (počet)	Spinocelulární karcinom (počet)	Spinocelulární karcinom <i>in situ</i> (počet)
1.	2001	14.5.2001	146	895	14	62	0	nezjišťováno
2.	2002	19.5.2002	163	1.826	47	68	2	163
3.	2003	12.5.2003	169	2.713	58	110	6	241
4.	2004	10.5.2004	170	3.109	58	98	5	254
5.	2005	30.5.2005	165	4.925	74/24*	112	6	168
6.	2006	15.5.2006	221	6.235	78/26*	135	15	345
7.	2007	7.5.2007	154	7.364	71/29*	173	19	352
8.	2008	8.5.2008	155	5.155	79/26*	116	16	254
9.	2009	11.5.2009	147	6.048	79/12*	135	18	120
10.	2010	10.5.2010	158	7.261	67/8*	124	10	81
11.	2011	9.5.2011	174	5.209	73/12*	114	13	125
Celkem				50.740	698/137*	1.247	110	2.103

Počty nádorů jsou stanoveny na základě klinického vyšetření, pokud není uvedeno *).

*) Diagnóza stanovena histologickým vyšetřením.

Koordinátorka Evropského dne melanomu v ČR:

Prof. MUDr. Jana Hercogová, CSc.

Dermatovenerologická klinika UK 2. LF, Nemocnice Na Bulovce, Budínova 2, Praha 8

President-elect, European Academy of Dermatology and Venereology, www.eadv.org

Tel./fax: 266 082 359, dermatology@bulovka.cz, www.dermanet.cz, www.melanoma.cz